

SOI proti podvodom so “stáčaním” kilometrov: Zistenia z kontroly sú prekvapivé

Tlačová správa RPZV

31.1.2024

V druhej polovici minulého roku Slovenská obchodná inšpekcia (SOI) uskutočnila rozsiahlu kontrolu subjektov, ktoré predávajú cestné motorové vozidlá kategórie M1 na území Slovenskej republiky. Táto inšpekcia bola realizovaná v súlade s ustanoveniami zákona č. 106/2018 Z.z. o prevádzke vozidiel v cestnej premávke.

Kontrolná akcia prebiehala od júla do októbra 2023 u vybraných právnických a fyzických osôb – podnikateľov, ktorí predávajú, uvádzajú, sprístupňujú, ponúkajú alebo inak sprostredkovávajú predaj cestných motorových vozidiel. Inými slovami išlo o autobazáre a inzertné portály predávajúce ojazdené vozidlá.

Zámerom kontroly bolo overiť dodržiavanie zákonných ustanovení, podľa ktorých je zakázané:

- Predávať, sprístupňovať, ponúkať alebo inak sprostredkovať predaj vozidiel, na ktorých došlo k neoprávnenej manipulácii so zobrazovanou hodnotou odometra – počítadla najazdených kilometrov (pozn. tachometer meria otáčky v čase)
- uvádzať, sprístupňovať alebo ponúkať na trhu v SR vozidlá bez uvedenia identifikačného čísla vozidla (VIN) a uvedenia údaju o celkovej prejdenej vzdialenosti ku dňu zverejnenia ponuky.

SOI disponuje priamym prístupom do Registra prevádzkových záznamov vozidiel (RPZV), kde má sprístupnené všetky výpisy zobrazujúce históriu najazdených kilometrov, tzv. ODO-Pass. Ak na vozidle došlo k manipulácii stavu odometra pred kúpou a pri predaji nebol priložený ODO-Pass **môže SOI uložiť subjektu pokutu od 3 000 do 100 000 EUR. Pri opakovanom porušení zákona má právo zrušiť takémuto subjektu živnosť.** Manipulácia s najazdenými kilometrami je podvodom, ak došlo k uvedeniu do omylu a nezákonnému obohateniu. Trestným činom podvodu sa stáva naplnením skutkovej podstaty trestného činu, a teda uvedením do omylu a spôsobením finančnej ujmy prevyšujúcej sumu 266€.

Výnimkou ostávajú prípady a zákonom ustanovený zákaz neplatí, ak je informácia o „stočení“ kilometrov nezatajená a k vozidlu je pripojený výpis z RPZV, tzv. ODO-Pass. Cena vozidla sa často zásadným spôsobom odvíja od počtu najazdených kilometrov. Zverejnenie skutočného stavu odometra umožní kupujúcemu dohodnúť adekvátnu trhovú cenu, zodpovedajúcu reálnemu stavu.

Výsledky kontroly zistili nedostatky u 8 z 50 kontrolovaných predajcov, čo predstavuje 16%. Kontrole bolo podrobených celkovo 245 motorových vozidiel, pričom porušenie zákazu „stáčania“ kilometrov bolo zistené v 9 prípadoch. Najviac pochybení bolo zistených v Nitrianskom kraji, s nulovým počtom pochybení skončili Trenčiansky, Žilinský a Banskobystrický kraj. (zdroj: soi.sk)

Porovnaním dát z RPZV a hodnotou nájazdu zobrazenou na odometroch vozidiel podrobených kontrole sa ukázalo, že **priemerná hodnota stočených kilometrov bola 47 000km.** Okrem „kamenných“ autobazárov sa inšpektori zamerali aj na internetové portály ponúkajúce ojazdené vozidlá. **Pochybenie**

pri zverejnení VIN čísla, a/alebo zverejnení stavu odometra sa preukázalo u 13% kontrolovaných subjektov. Previerke podrobili celkovo 63 portálov a 961 motorových vozidiel. (zdroj: soi.sk)

„Register prevádzkových záznamov vozidiel je transparentný vnútroštátny register, ktorý vďaka pravidelným záznamom od oficiálnych prispievateľov značne obmedzuje podvodné praktiky špekulantov. Neustále pribúdajúci počet referenčných záznamov zvyšuje hodnovernosť overenia vozidla a ochranu práv spotrebiteľov pred nekalými praktikami. Priestor na manipuláciu sa frekvenciou záznamov znižuje a prípadná manipulácia a podvodník sú ľahšie odhaliteľní. Denne do RPZV pribúda viac ako 10 000 záznamov od takmer 2 500 autoservisov, autobazárov, poisťovní, lízingových spoločností a iných zákonom definovaných subjektov, tzv. prispievateľov“, hovorí Ing. Róbert Zrubák, konateľ spoločnosti IRIS IDENT, s. r. o., ktorá je Technickou službou kontroly originality a správcom RPZV.

Neoprávnená manipulácia so stavom odometra predstavuje na Slovensku pretrvávajúci problém. **Zamedziť finančnej strate, ohrozeniu bezpečnosti, či nečakaným výdavkom na opravy môže kupujúci overením vozidla pred jeho kúpou.** Najjednoduchšie je ODO-Pass žiadať od predávajúceho a bezplatne overiť jeho pravosť na webovom sídle RPZV. V prípade potreby je vhodné doplniť komplexné overenie vozidla.

„RPZV vytvoril základ pre systémové riešenie podvodov spojených s manipuláciou najazdených kilometrov dokonca na medzinárodnej úrovni. Prostredníctvom platformy EUCARIS je prepojený s obdobnými registrami v EÚ. Plánované technicko-legislatívne zmeny prinesú ďalšie zvýšenie úspešnosti odhaľovania aj týchto manipulácií na pracoviskách kontroly originality vozidiel“ dodal R. Zrubák.

SOI plánuje aj naďalej sledovať vnútorný trh s cieľom odhaľovať a trestať porušenia zákazu ustanovené v zákone č. 106/2018 Z.z. Kupujúcim odporúčame dôverovať overeným informačným zdrojom a pri kúpe ojazdeného vozidla vyberať spoľahlivých predajcov.

Zákaz v zmysle zákona č. 106/2018 Z. z.	2018	2020	2023
„Stáčanie“ km	25	9	16
Neuvádzanie VIN a prejdenej vzdialenosti	42	11	13

Počet prevádzkových jednotiek s nedostatkom v % v rokoch 2018, 2020 a 2023

Zdroj: soi.sk